# एकाइ ९ · हाम्रो अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र सहयोग

**उत्तरकुञ्जिका · शिक्षकका लागि**

पूर्णाङ्क २९

अङ्क विभाजनमा दिइएका बुँदाका आधारमा अङ्क दिनुहोस्। फरक शब्दमा लेखिएको भए पनि उही कुरा भनेको उत्तर सही मानिन्छ।

## १ मुख्य शब्द

१. भूपरिवेष्टित देश — **ज्ञान · ३**
२. पारवहन
३. भूजडित
४. मल्टिमिडिया
५. ह्याकिङ
६. समसामयिक घटना

प्रत्येकको ०.५ अङ्क।

## २ जोडा मिलाउनुहोस्

१. ढाका → **छ.** सन् १९८५ मा सार्कको स्थापना भएको ठाउँ — **ज्ञान · ३**
२. ठिमी → **क.** सार्क क्षयरोग तथा एचआईभी एड्स केन्द्र
३. इस्लामाबाद → **च.** स्थगित भएको उन्नाइसौँ सार्क शिखर सम्मेलनको ठाउँ
४. मोङ्ला → **ग.** बङ्गलादेशको समुद्री बन्दरगाह
५. निहोन हिडान्क्यो → **ख.** सन् २०२४ को नोबेल शान्ति पुरस्कार
६. झुरोङ → **घ.** मङ्गल ग्रहमा उत्रिएको चीनको रोभर

प्रत्येकको ०.५ अङ्क।

## ३ ठिक कि बेठिक?

i. ✓ **ठिक** — **ज्ञान · २**
ii. ✗ **बेठिक:** सार्कको स्थापना सन् १९८५ डिसेम्बर ८ मा ढाकामा भएको हो। काठमाडौँमा यसको सचिवालय छ।
iii. ✗ **बेठिक:** नेपाल, भुटान र अफगानिस्तान गरी तीन देश भूपरिवेष्टित छन्।
iv. ✓ **ठिक**

प्रत्येकको ०.५ अङ्क।

## ४ अति छोटो उत्तर

**क.** **अङ्क विभाजन** — **ज्ञान · १**
✓ १२ ओटा भनी लेखेमा।

**ख.** **अङ्क विभाजन** — **ज्ञान · १**
✓ चारओटा समुद्री बन्दरगाह र तीनओटा स्थल बन्दरगाह भनी लेखेमा।

**ग.** **अङ्क विभाजन** — **ज्ञान · १**
✓ १८ ओटा सम्पन्न भए र उन्नाइसौँ पाकिस्तानको इस्लामाबादमा हुने योजना थियो (स्थगित भयो) भनी लेखेमा।

**घ.** **अङ्क विभाजन** — **ज्ञान · १**
✓ श्रव्य, दृश्य र श्रव्यदृश्य लेखेमा।

**ङ.** **अङ्क विभाजन** — **बोध · १**
✓ तिनका सबै छिमेकी देश पनि भूपरिवेष्टित भएकाले भनी लेखेमा।



Science Playground, काठुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

**च.** **अङ्क विभाजन** — ज्ञान · १

✓ काठमाडौँ लेखेमा।

**छ.** **अङ्क विभाजन** — बोध · १

✓ श्रव्यदृश्य सामग्री लेखेमा।

**ज.** **अङ्क विभाजन** — प्रयोग · १

✓ यस्ता कुरा चिनेका मानिसलाई थाहा हुने भएकाले पासवर्ड सजिलै अनुमान गर्न सकिन्छ भनी लेखेमा।

**झ.** **अङ्क विभाजन** — बोध · १

✓ अमेरिकाले बढी रजत पदक जितेकाले भनी लेखेमा।

## ५ छोटो उत्तर

**क.** **अङ्क विभाजन** — बोध · २

✓ धेरै टाढासम्म लैजाँदा समुद्री मार्गमा प्रतिकिलो खर्च सस्तो पर्छ र एउटा जहाजले हजारौँ कन्टेनर बोक्छ, तर सडक मार्ग लामो दुरीमा महँगो पर्छ र एउटा ट्रकले एक दुई कन्टेनर मात्र बोक्छ भनी लेखेमा।

✓ समुद्री मार्ग ढिलो र बन्दरगाहसम्म मात्र पुग्छ, तर सडक मार्ग छोटो दुरीमा छिटो र घरदैलो, कारखाना र बजारसम्म पुग्छ भन्ने जस्तो अर्को कुनै एक भिन्नता लेखेमा।

**ख.** **अङ्क विभाजन** — प्रयोग · २

✓ अनुमति नलिई अरूको खाता खोल्नु (ह्याकिङ) र इन्टरनेटबाट ठगी गर्नु साइबर अपराध हो भनी लेखेमा।

✓ साथी वा आफन्तको खाताबाट पैसा मागिए पहिले उहाँलाई फोन गरेर पक्का गर्ने, वा आफ्नो पासवर्ड गोप्य र बलियो राख्ने भनी लेखेमा।

**ग.** **अङ्क विभाजन** — ज्ञान · २

✓ सार्कको सचिवालय, ठिमीको सार्क क्षयरोग तथा एचआईभी एड्स केन्द्र, वा सार्क सूचना केन्द्र नेपालमा छ भनी लेखेमा।

✓ तेस्रो, एघारौँ र अठारौँ शिखर सम्मेलन आयोजना गऱ्यो, बडापत्रमा हस्ताक्षर गरी संस्थापक सदस्य बन्यो, वा दक्षिण एसियाली खेलकुद आयोजना गऱ्यो भन्ने जस्तो अर्को कुनै एक योगदान लेखेमा।

## ६ लामो उत्तर

**अङ्क विभाजन** — बोध · ४

✓ विदेशसँगको व्यापार अरू देशको भूमि हुँदै गर्नुपर्छ, बन्दरगाहबाट सयौँ किलोमिटर ढुवानी गर्दा पेट्रोल, मेसिन र निर्माण सामग्री महँगो हुन्छ र उद्योग तथा विकास निर्माणको लागत बढ्छ भनी लेखेमा।

✓ नेपालका सामान विदेशी बजारमा महँगा पर्छन् र प्रतिस्पर्धा गर्न सक्दैनन्, त्यसैले निर्यात कम र आयात धेरै हुन्छ भनी लेखेमा।

✓ नाका बन्द हुँदा वा छिमेकी देशमा समस्या आउँदा सामानको अभाव हुन्छ, वा सस्तो जल यातायात र समुद्री स्रोतको फाइदा पाइँदैन भनी लेखेमा।

✓ यी कारणले भूपरिवेष्टित अवस्था विकास ढिलो हुनुको एउटा कारण हो, तर स्विट्जरल्यान्ड जस्ता भूपरिवेष्टित देश पनि विकसित भएकाले यो एक मात्र कारण होइन भनी निष्कर्ष लेखेमा।

## ७ सोच्नुहोस्

**उत्तर**

यी देशका छिमेकीसँग राम्रो सम्बन्ध र खुला सिमाना छन्, र रेल तथा सडकको राम्रो सञ्जालले बन्दरगाहसम्म छिटो र सस्तोमा सामान पुग्छ। यिनले घडी, औषधी, मेसिन, बैङ्किङ र पर्यटन जस्ता थोरै तौलमा धेरै मूल्य हुने वस्तु र सेवामा जोड दिए र शिक्षा तथा सिपमा लगानी गरे। नेपालले पनि छिमेकीसँग असल सम्बन्ध राखी जलविद्युत्, पर्यटन, सूचना प्रविधि र जडीबुटी जस्ता क्षेत्रमा यस्तै अवसर खोज्न सक्छ।



Science Playground, काठुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

- ✓ छिमेकीसँग राम्रो सम्बन्ध र यातायातको राम्रो सञ्जाल, वा थोरै तौलमा धेरै मूल्य हुने वस्तु र सेवा तथा शिक्षा र सिपमा लगानी भन्ने जस्तो कारण लेखेमा।
- ✓ नेपालले जलविद्युत्, पर्यटन, सूचना प्रविधि वा जडीबुटी जस्ता क्षेत्रमा जोड दिन, वा छिमेकीसँग असल सम्बन्ध राख्न सक्छ भनी लेखेमा।

## ८ क्रियाकलाप: सार्कका सदस्य राष्ट्र

(अङ्क नदिइने)

**विद्यार्थीले पाउनुपर्ने नतिजा**

भारत: नयाँ दिल्ली, छ। पाकिस्तान: इस्लामाबाद, छ। बङ्गलादेश: ढाका, छ (मोङ्ला र चटगाउँ बन्दरगाह)। श्रीलङ्का: श्री जयवर्धनेपुर कोट्टे (व्यापारिक राजधानी कोलम्बो), छ। माल्दिभ्स: माले, छ। भुटान: थिम्पु, छैन। अफगानिस्तान: काबुल, छैन। आठमध्ये नेपाल, भुटान र अफगानिस्तान भूपरिवेष्टित छन्।

| तहअनुसार अङ्क | ज्ञान | बोध | प्रयोग | उच्च दक्षता | जम्मा |
|---|---|---|---|---|---|
| अङ्क | १५ | ९ | ३ | २ | २९ |



Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking